

PRODUKTUDVIKLING. De seneste par år har stadig flere projekter og debatfora af forskellig faglig relevans stræbt efter at kortlægge spillerummet i fremtidens byggesektor. Såvel inden for arkitektfaget som i den øvrige byggebranche, pågår en debat, som bl.a. går under overskriften "ny industrialisering". Her debatteres de forandringer, der nødvendigvis foregår inden for byggebranchen, eksempelvis i forbindelse med informations- og videnssamfundets fremvinden, de infrastrukturelle forandringer og den stigende konkurrence fra internationale markeder.

Fremtidens innovative produktudvikling vil foregå i et tværfagligt samarbejde som behandler af kompetencer, specialiserer og integrerer. Designeren vil sidde midt omkring bordet og omsætte idéer og ekspertviden inden for ergonomifysionomi, kognition, psykologi såvel som teknologi, produktion, salg og marked til faktiske produktudviklinger.

Behov for nye og bedre - innovative - byggekomponenter

Af Industrielt designer, Annette Krath Poulsen

Efterhånden synliggøres behovet for nye samarbejdsformer, anvendelse af IT i byggeindustrien, nye roller for rådgivere og leverandører samt nye specialiseringer inden for uddannelserne. Men i samme debat synliggøres ligeledes behovet for nye og bedre byggekomponenter.

Dette sidstnævnte emne er af yderst vigtighed og relevans for produktionsvirksomheder og leverandører af komponenter til byggebranchen, såsom eksempelvis producenter af VVS- og elkompneter. Og budskabet er klart - det er nødvendigt at forberede sig på forandring i fremtiden!

Mangensidige designovervejelser

Enen til at udvikle innovative produkter er afgørende for en products overlevelse, også i byggebranchen - ikke mindst i kraft af den øgede påvirkning fra internationale virksomheder, som har eksporthævede, industrielt producerede kvalitetsprodukter til meget konkurrencedygtige priser.

Danske produktionsvirksomheder bliver derfor i stadig højere grad nødsaget til at integrere viden i deres produktions- og salgsprodukter og services, der lever op til fremtidens forbrugers forventninger og er internationale konkurrencedygtige.

Således vil det som en del af designovervejelserne i fremtidens produktudvikling

være nødvendigt udover at formgive funktionelt og æstetisk, også at arbejde med eksempelvis lyd, ergonomi, historiefortælling og oplevelsesværdi i produkterne, mens der som en del af konstruktions- og produktionsovervejelserne skal arbejdes med eksempelvis miljøteknologier, som redegør for produktens livscyklus og en rationel masseproduktion. Krav og ønsker som i stadig højere grad tager for tværfagligt samarbejde og evenen til at omsætte bruger- og ekspertviden til produktteknologier.

Innovativ produktudvikling - hvordan?

Et godt udgangspunkt er, at produktionsvirksomhederne lægger alle fordomme på

hylden og sænker barriererne overfor idéer, der kommer "udefra", og med åbent sind er modtagelige i udviklingsafdelingen overfor henvendelser og idéer eksempelvis fra arkitekter, designere og andre idemagere. Mange idéer til nye byggekomponenter fødes eksempelvis på egenmøder i forbindelse med et nyt byggeprojekt.

Men hvad enten idéen er opstået i virksomheden eller tilført udefra, så er det vigtigt at sammensætte et kompetent og samarbejdsdygtigt udviklingsteam.

Nogle små- og mellemstore virksomheder har en fastansat designer, men uanset om designeren er ekstern/løst eller intern/fast tilknyttet virksomheden, så skal denne være med fra første fase i udviklingsprojektet. Den dygtige designer formår at designe til og for brugeren, og kan udfylde rollen som rådholder angående input fra de forskellige faggrupper og eksperter i udviklingsforløbet.

Design resulterer i innovativ produktudvikling

Tomeangvende internationale designvirksomheder som Continuum (se evt. www.dcontinuum.com) og IDEO (se evt. www.ideo.com) har sat dagsordenen for fremtidens innovative designproces. Hos disse er designeren i højere grad en ekspert, der integreres på ledelsesniveau, i forbindelse med klientens strategiske overvejelser omkring eksempelvis "Corporate Identity", "Branding" og planlægning af strategi, mål og visioner.

behov til løsningsmodeller og sandynlige koncepter, som danner udgangspunkt for den videre proces og afprøvning. Ligeledes er det yderst afgørende, at de rette videnskaber inddrages på rette tidspunkt således, at overvejelser omkring eksempelvis ergonomifysionomi, kognition, psykologi, produktlyd etc. inddrages med lige så stor vægt som traditionelle kompetencer indenfor eksempelvis teknologi, produktion, salg, marked etc.

Et fælles træk for alle de produktudviklingsprojekter, jeg har været en del af, har været nødvendigheden af at formidle og synliggøre tanker og idéer. Enven til at omsætte brugerens ønsker, tanker og idéer til konkrete, håndgribelige forslag er en af designerens fremmeste færdigheder, som skal bruges flittigt i kommunikationen mellem fagene.

Fremtidens designproces vil således også kræve, at den industrielle designer behersker mere end de grundlæggende kreative designfærdigheder og har talent. Designere skal besidde evner og egenskaber, såsom dybde, indlevelse, kollegialitet, intuition, analyse og visioner, der fremmer kommunikationen og dermed evenen til at samarbejde i et tværfagligt udviklingsteam.

Begge ovennævnte designvirksomheder arbejder med brugerobservationer og forskning, som en naturlig del af en strategisk innovationsproces for klienterne, og baserer deres eksistens på at være med i hele forløbet fra den tidlige idéfase hele vejen til produktionen. Og de arbejder ud fra en filosofi baseret på tværfaglighed, og flytter grænsen for designerens traditionelle rolle, så den udvides til også at omfatte vidensudvikling.

Metoden - at træde et skridt tilbage og starte med ren tavle

Forestiller man sig, at man skal udvikle en ny og brugervenlig elektronisk regulering til radiatorerne i boligen, kunne metoden til innovation være at filme menneskers adfærd i dagligdagen i deres bolig.

Under en sådan brugerigtagselse ville man samtidig få et billede af, hvordan mennesker opfører sig overfor alle de øvrige kendte "dynamiske" installationer og komponenter, der berører indeklimaet i boligen (vinduet, døre, ventilation, radiator, luftfugter, ionisatorer etc. etc.).

Formålet skulle være at kortlægge hvordan, hvornår og i hvilket omfang etc. mennesker betjener radiatorreguleringen i boligen, med henblik på at udvikle en ny, som er meget mere brugervenlig end eksisterende. Men isægtagelsen kunne imidlertid sættes tænkes at afløse behovet for en regulering, der også kan regulere alle boligens øvrige installationer og komponenter, og der-

med det totale indeklima, samlet i en brugervenlig betjeningsenhed. Dermed er problemformuleringen for opgaven pludselig en helt anden og synliggør behovet for at samarbejde med elotterne eksperten inden for det øvrige indeklimas område.

Og resultatet kan pludselig blive det nye og revolutionerende "smart-house" produkt, som alle forbrugere har gået og drømt om.

Denne form for brugerundersøgelse er selvsagt kun et supplement til de sædvanlige analyser af marked, konkurrenter, investeringskast etc. Men den kan ende med at være den mest afgørende analyse, hvad angår innovation i produktudviklingsforløbet!

Designerenes rolle i fremtidens produktudviklingsteam

Forudsætningen for innovativ produktudvikling i en hvilken som helst størrelse virksomhed er, at designeren inddrages i den første problemsøgning, fra første brainstorming eller i den første dialog med brugeren. Derved er der plads til at træde et skridt tilbage og analysere problemer og muligheder med et åbent sind. Dene der dels fordi designeren kommer udefra, og alene af den grund formår at stille spørgsmålsten ved traditionelle metoder og vaner i virksomheden. Det sker også, fordi designeren i de tidlige skitser genererer anderledes og udfordrende idéer, hvilket i sig selv kan inspirere de øvrige omkring bordet til at bryde grænser. Og så sker det ikke mindst, fordi den dygtige designer evner at omsætte krav og

Henvisninger:

Læs evt. om Continuum Processen på www.dcontinuum.com eller læs bogen "Start hvor som helst... men træd et skridt tilbage" udgivet af Dansk Design Center.

Læs evt. om IDEO på www.ideo.com. Læs om prisprøve inden for byggebranchen for arkitekter- og designstuderende på www.nyindustrialisering.dk hvor artikler m.v. debatterer emnet.

Om forfatteren

Annette Krath Poulsen er arkitektuddannet industrielt designer og baserer sit indlæg på 8 års erfaring fra arbejde som industrielt designer med produktudvikling af bl.a. byggekomponenter. Læs om Annette Krath Poulsen Design på www.akpdesign.dk